

Podle nového průzkumu čtvrtina lidí v Česku neví o významných zdravotních rizicích spojených s vysokou konzumací masa

Tisková zpráva CIWF Česko, **EMBARGO do pondělí 24. července 2023, 01:01 SEČ**

Nový průzkum veřejného mínění ukázal, že téměř čtvrtina lidí v České republice (24 %) si není vědoma žádného z hlavních zdravotních rizik spojených s vysokou konzumací a nadprodukcí masných výrobků, když jim byl předložen seznam těchto rizik. Průzkum byl zveřejněn v den, kdy se členské státy sešly v Římě na zasedání OSN o potravinových systémech (UN Food Systems + 2 Stocktaking meeting), aby podaly zprávu o pokroku dosaženém v této oblasti na národní úrovni.

Průzkum, který provedla agentura YouGov v osmi zemích pro mezinárodní organizaci Compassion in World Farming (CIWF), ukázal, že jen 15 % dotázaných v Česku ví, že znečištění ovzduší z průmyslových velkochovů zvyšuje riziko vzniku některých typů rakoviny plic, a méně než každý sedmý (14 %) si je vědom zvýšeného rizika epidemií a pandemií.

Necelá polovina (46 %) dotázaných v Česku věděla, že strava bohatá na masné výrobky zvyšuje riziko některých druhů rakoviny, srdečních onemocnění a obezity, což bylo společně s USA nejméně ze všech osmi zemí. Dále si jen 39 % respondentů uvědomovalo, že současné používání antibiotik v zemědělství snižuje jejich účinnost při léčbě lidských onemocnění, a téměř čtvrtina (24 %) nevěděla o žádných možných zdravotních rizicích stravy s vysokým podílem masa a jiných živočišných bílkovin.

Na otázku, co by je přimělo k nákupu ekologicky udržitelně produkováných potravin, lidé nejčastěji uváděli jako důvod vědomí, že „zvířata byla odchována dle pravidel usilujících o velkou životní pohodu zvířat, jako třeba komfortní životní prostor vyhovující jejich tělesným a behaviorálním potřebám“ (47 %), následované znalostí „zdravotních přínosů spojených s biomasem a masem zvířat odchovaných ve volném výběhu nebo na pastvině“ (35 %).

Zpráva vydaná nevládní organizací CIWF v květnu – [More Money, More Meat](#) (Více peněz, více masa) - odhalila, že bohatší země se konzumací příliš velkého množství masa a dalších živočišných bílkovin doslova projírají k vyhynutí. Poprvé také uvedla, o kolik musí jednotlivé země tento podíl snížit, aby žily zdravě a v planetárních mezích.

Kromě toho, že trend vysoké konzumace živočišných potravin způsobuje nesmírnou krutost vůči zvířatům a ničí naši planetu, vážně poškozuje i naše zdraví, protože:

- **Zvyšuje riziko některých druhů rakoviny a dalších onemocnění**, včetně ischemické choroby srdeční, mrtvice, cukrovky II. typu a obezity na globálním Severu.

- **Neprávem vyhání lidi z jejich půdy a způsobuje podvýživu a hlad na globálním Jihu** – krmení zvířat větším množstvím obilí zdražuje jeho cenu pro lidi, což může způsobit, že půda je odebírána komunitám, aby se na ní mohly pěstovat plodiny pro hospodářská zvířata místo pro lidi*.

- **Zvyšuje riziko pandemií, jako jsou chřipky a koronaviry** – natěsnání zvířat v průmyslových velkochovech vytváří ideální prostředí pro přenos nemocí, a dokonce i pro vývoj nových, smrtelných kmenů, které mohou infikovat lidi.

- **Zvyšuje riziko rakoviny plic v důsledku znečištění z průmyslového zemědělství** – průmyslové velkochovy znečišťují ovzduší čpavkem, který reaguje s dalšími chemickými sloučeninami ve vzduchu a vznikají pevné částice – ty mohou pronikat hluboko do plic a způsobovat chronickou obstrukční plicní nemoc a rakovinu plic.

- Snižuje účinnost antibiotik při léčbě nemocí u lidí – přibližně 70 % celosvětové spotřeby antibiotik se podává hospodářským zvířatům, často jako preventivní opatření. To přispívá k antibiotické rezistenci u lidí – podle předpovědí bude kvůli ní do roku 2050 umírat 10 milionů lidí ročně.

Výsledky průzkumu přicházejí v době, kdy se v Římě koná setkání zástupců členských států OSN k vyhodnocení potravinových systémů, na němž se hodnotí pokrok zemí při vytváření udržitelnějšího celosvětového potravinového systému. Globální ředitel CIWF Philip Lymbery se této akce zúčastní a upozorní na naléhavou potřebu, aby se vedoucí představitelé dohodli na globálním záchranném plánu pro náš potravinový systém, včetně výrazného celosvětového snížení spotřeby masa.

Oceňovaný autor a bývalý šampion OSN v oblasti potravinových systémů Philip Lymbery řekl: „*Když trpí zvířata, trpíme my všichni. Průmyslové velkochovy jsou nejen největší příčinou týrání zvířat na světě, ale ničí naši planetu, zvyšují riziko pandemií a vážně poškozují naše zdraví.*“

Přesto náš nový průzkum ukazuje, že mnoho lidí si závažná zdravotní rizika spojená s produkcí masa ani neuvědomuje. Je třeba, aby se světoví lídři dohodli na jasném globálním „záchranném plánu“ pro náš potravinový systém, který by zajistil zdravou budoucnost pro lidi, planetu i zvířata. Je zapotřebí, aby vlády vytvořily akční plány s cílem snížit spotřebu masa a urychlit přechod k regenerativnímu zemědělství a výrobě potravin.“

CIWF, mezinárodní nevládní organizace na ochranu zvířat a životního prostředí, zahájila v rámci své celosvětové kampaně [END.IT](#) iniciativu, jejímž cílem je zvýšit povědomí o ceně, kterou platí lidé v důsledku příliš vysoké konzumace masa a dalších živočišných bílkovin. Její součástí je vydání nové brožury - [Když trpí zvířata, trpíme všichni](#) - vysvětlující tato rizika. CIWF také žádá veřejnost, aby podepsala petici [END.IT](#), která vyzývá světové lídry, aby se dohodli na jasném globálním záchranném plánu pro náš potravinový systém, který by zajistil zdravou budoucnost pro zvířata, lidi a planetu.

Kampaň END.IT podpořil populární hollywoodský herec Brian Cox, známý mimo jiné ze seriálu Boj o moc: „*Průmyslové velkochovy způsobují největší utrpení zvířat na světě, ale škodí také životnímu prostředí i lidskému zdraví. Přispívají ke vzniku srdečních onemocnění, rakoviny plic, rezistence vůči antibiotikům, a dokonce i podvýživy. Musíme s nimi skoncovat. A to hned. Připojte se ke mně a vyzvěte světové lídry, aby změnilí náš globální potravinový systém v zájmu našeho zdraví a prosperity budoucích generací.*“

Průzkum – provedený v červnu a červenci 2023 v USA, Spojeném království, Francii, Itálii, Španělsku, Nizozemsku, Česku a Polsku – ukázal, že ve všech osmi zemích je nízké povědomí o zdravotních důsledcích intenzivní živočišné produkce a stravy s vysokým podílem masa. Ze všech dotázaných zemí nejvíce lidí, kteří si toho nejsou vědomi, mělo USA (34 %), následované Spojeným královstvím (26 %). Nejméně lidí, kteří si nejsou vědomi žádného z těchto zdravotních rizik, bylo v Itálii, a to 19 %, což je i tak každý pátý člověk.

Dospělí ve Spojeném království si byli nejčastěji vědomi zvýšeného rizika některých druhů rakoviny, srdečních onemocnění a obezity v důsledku nadměrné konzumace masa (61 %) a spolu se Španělskem nejčastěji uváděli jako důvod, proč uvažují o udržitelnějším stravování, přínosy pro životní pohodu zvířat (v obou případech 56 %), což uvedlo také 55 % dotázaných ve Francii.

Dotazovaní v Itálii a Polsku si nejméně uvědomovali pandemické riziko spojené s vysokým podílem masa ve stravě (v obou případech 12 %), následování Českem (14 %). Dospělí v Polsku si však byli nejčastěji vědomi zvýšeného rizika vzniku některých typů rakoviny plic v důsledku znečištění ovzduší z velkochovů (27 %), následovali lidé v Itálii (26 %) a nejméně si toho byli vědomi lidé z Česka a Spojeného království (v obou případech 15 %). Dotazovaní v USA také nejčastěji uváděli, že by je nic nepřimělo k nákupu udržitelně vyráběných potravin (24 %), zatímco v Itálii to bylo jen 6 % lidí.

Více informací o kampani a možnost podepsat petici naleznete na stránkách www.end.it.

Pro více informací prosím kontaktujte Romanu Šonkovou, vedoucí CIWF Česko:
Romana.Sonkova@ciwf.org, mobil: 778 000 288

Compassion in World Farming (Soucit ve světovém zemědělství) založil v roce 1967 britský chovatel dojníc, který byl znepokojen rozvojem průmyslových velkochovů. Dnes je CIWF přední mezinárodní organizace na ochranu hospodářských zvířat odhodlaná ukončit průmyslové velkochovy a docílit humánního a udržitelného zemědělského hospodaření a výroby potravin. Ústředí má ve Spojeném

království, kanceláře ve Francii, Itálii, Nizozemí, Polsku, Belgii a USA a své zastoupení v České republice, Španělsku, Švédsku, Číně a Jihoafrické republice. Více informací na www.ciwf.cz.

Pokud není uvedeno jinak, všechny údaje pocházejí od agentury YouGov. Celková velikost vzorku byla 9420 dospělých osob. Průzkum byl proveden online a probíhal v období od 26. června do 5. července 2023. Výsledky byly váženy podle velikosti populace a jsou reprezentativní pro dospělé v jednotlivých zemích (ve věku 18+ let). Uplné výsledky jsou k dispozici [zde](#).

* Tato [zpráva](#) uvádí příklad, kdy prudký nárůst cen plodin (např. sóji – důležité krmné plodiny) je hnacím motorem expanze zemědělství na globálním Jihu (např. v Brazílii), což zvyšuje hodnotu půdy vedoucí k vykácení původní vegetace, přivlastnění půdy venkovských komunit, zvýšení chudoby a hladu.